

Brussel, 27.5.2020
COM(2020) 440 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

Aangepast werkprogramma van de Commissie voor 2020

1. EEN NIEUWE EN VERANDERENDE CONTEXT

Op 29 januari heeft de Europese Commissie haar werkprogramma voor 2020 goedgekeurd. Het bevat de belangrijkste initiatieven voor het eerste jaar van de mandaatsperiode van deze Commissie en brengt de zes kernprioriteiten uit de politieke beleidslijnen van voorzitter Von der Leyen tot leven, alsmede de belangrijkste prioriteiten voor het Europees Parlement en die uit de strategische agenda van de Europese Raad voor 2019-2024.

Het werkprogramma van de Commissie werd goedgekeurd vóór de uitbraak van de COVID-19 in Europa. Wat met geïsoleerde gevallen begon, veranderde snel in een volksgezondheids crisis, een economische schok van ongekeende omvang en een pandemie van wereldwijde en tragische proporties. In enkele weken tijd diende **Europa het hoofd te bieden aan een onmiddellijke en nooit geziene uitdaging** die alle landen, regio's en personen in verschillende mate trof. De zorgstelsels kwamen onder zeer zware druk te staan en van eerstelijns werkers werden heroïsche daden gevraagd. Er werden ongekeende maatregelen genomen om onze samenlevingen en economieën af te sluiten en de verspreiding van het virus te beperken. Snelle en allesomvattende maatregelen op EU-niveau hielpen de klappen op te vangen.

In die periode heeft de Europese Commissie niet-aflattende aandacht besteed aan de **bescherming van levens en inkomens**: van het beschikbaar stellen van alle resterende middelen uit de EU-begroting tot het aanleggen van een voorraad van medische uitrusting. Zij heeft meer dan ooit tevoren gebruik gemaakt van de flexibiliteit van de begrotings- en staatssteunregels en heeft SURE opgezet, een nieuw EU-instrument om het risico op werkloosheid te beperken, en werknemers en bedrijven te steunen. Zij heeft besluiten genomen over kwesties als de rechtenvrije invoer van essentiële goederen en heeft voorstellen ingediend inzake vervoer, handel, steun voor partnerlanden en nog veel meer. Zij heeft een reeks richtsnoeren vastgesteld op allerlei gebieden, van grensbeheer tot passagiersrechten, en een stappenplan opgesteld om een veilige en geleidelijke opheffing van de inperkingsmaatregelen te waarborgen.

Tot op heden heeft **de Commissie sinds het begin van de crisis 291 besluiten en andere handelingen vastgesteld**. Bijna al deze besluiten en handelingen waren niet gepland en ook niet opgenomen in het werkprogramma van de Commissie voor 2020. Daaruit blijkt de urgentie en de dramatische aard van de situatie, evenals de snelheid waarmee de Commissie zich moet aanpassen, en in plaats van langetermijndoelstellingen na te streven, aan onmiddellijke crisisbeheersing moet doen.

Dankzij de collectieve inspanningen, in de eerste plaats van de burgers, om de trend om te buigen, is de verspreiding van het virus in heel Europa vertraagd en afgenomen. Elk herstel zal afhankelijk zijn van de beheersing van en het leven met het virus in de nabije toekomst. Het zal echter ook snelle, flexibele ondersteuning en investeringen vergen waar dat het hardst nodig is. Dat is wat de Commissie vandaag voorstelt met het **herstelplan voor Europa**¹, dat een nieuw herstelinstrument omvat binnen het vernieuwd meerjarig financieel kader.

Als onderdeel van het vandaag voorgestelde pakket past de Commissie ook haar werkprogramma voor 2020 aan. Dat is gebaseerd op twee beginselen. Ten eerste is **de Commissie vastbesloten de in haar werkprogramma gedane toezeggingen** waar te maken.

¹ Het moment van Europa: herstel en voorbereiding voor de volgende generatie, COM(2020) 456.

Ten tweede moet, vanwege de aard en de omvang van deze crisis en de nodige aandacht voor crisisbeheersing, de **timing van een aantal van de voorgestelde acties opnieuw worden bekeken**. Bijlage I bij het werkprogramma voor 2020 is dienovereenkomstig bijgewerkt.

Tegelijkertijd zal het herstel een sterke beleidskoers vergen, evenals investeringen. Nadere toelichtingen daarover zijn te vinden in de mededeling over het herstelplan voor Europa. Dit zal verder tot uiting komen in nieuwe voorstellen die zullen worden opgenomen in de **intentieverklaring van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad** naar aanleiding van de State of the Union van voorzitter Von der Leyen in september. Deze zullen dan deel uitmaken van een volwaardig werkprogramma van de Commissie voor 2021, dat in oktober van dit jaar zal worden goedgekeurd.

2. UITVOERING VAN HET WERKPROGRAMMA VAN DE COMMISSIE: ANDERE TIMING, STERKERE AMBITIES

De prioriteiten die zijn vastgesteld in de politieke beleidslijnen van voorzitter Von der Leyen en in het werkprogramma van de Commissie voor 2020 zijn belangrijker dan ooit, gezien de noodzaak voor Europa om zich te herstellen van de crisis. De noodzaak om de groene en de digitale transitie te versnellen, een eerlijker Europa op te bouwen met een economie die werkt voor de mensen, onze eengemaakte markt en strategische autonomie te versterken, ons achter onze waarden te scharen, onze democratie te bevorderen en onze mondiale verantwoordelijkheid ten volle op te nemen als geopolitieke actor, wordt steeds acuter. Dit zal het herstel van Europa stimuleren en een **veerkrachtiger, duurzamer en eerlijker Europa tot stand brengen**.

Daarom is de Commissie vastbesloten al haar belangrijke initiatieven in het kader van de zes kernprioriteiten tot een goed einde te brengen. De voor een aantal initiatieven geplande lichte vertraging weerspiegelt de noodzaak **om lessen te trekken uit de crisis en de ervaring te integreren**, zodat er tijd is voor gedegen overleg of om ervoor te zorgen dat de beginselen van betere regelgeving worden nageleefd. Dit biedt ook de gelegenheid om de voorstellen grondig te bespreken met relevante belanghebbenden, deze snel door de medewetgevers te laten aannemen en correct door de nationale autoriteiten te laten uitvoeren — dit alles op een moment dat we nog met een volksgezondheids crisis bezig zijn.

Initiatieven die van essentieel belang zijn of het onmiddellijke herstel ondersteunen, zullen worden aangenomen zoals oorspronkelijk in het werkprogramma van de Commissie gepland. Het gaat onder meer om de **strategie voor slimme sectorintegratie**, de **strategie voor de renovatiegolf**, de **strategie voor duurzame en slimme mobiliteit**, de **rechtshandeling inzake digitale diensten**, de **versterking van de jongerengarantie** of het **witboek over een instrument betreffende buitenlandse subsidies**.

Een aantal dringende belangrijke initiatieven, die wegens de pandemie vertraging hebben opgelopen, zullen zo snel mogelijk worden goedgekeurd, met name het **nieuwe migratiepact** of de **bijgewerkte vaardighedenagenda** voor Europa. Andere initiatieven zullen worden uitgesteld tot later dit jaar of begin volgend jaar, zodat ze goed kunnen worden voorbereid en er overleg kan plaatsvinden.

De positie van een initiatief in de aangepaste bijlagen verandert niets aan de verantwoordelijkheden die zijn uiteengezet in de opdrachtbrieven die de leden van het college van voorzitter Von der Leyen hebben ontvangen.

De Commissie zal nauw blijven samenwerken met het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de initiatieven die dit jaar al zijn gelanceerd. De Commissie zal ook in gesprek blijven met regio's, steden, sociale partners, het maatschappelijk middenveld en burgers over voorgestelde of komende initiatieven.

3. BETERE REGELGEVING EN STRATEGISCHE PROGNOSES

De crisis heeft aangetoond hoe belangrijk het voor beleidsmakers is om met kennis van zaken beslissingen te kunnen nemen, op basis van solide gegevens en een beoordeling van alle beschikbare opties en hun waarschijnlijke effecten. Daarom moeten de beginselen van betere regelgeving centraal blijven staan bij de totstandbrenging van onze regels. De Commissie zal later dit jaar haar **mededeling over betere regelgeving** presenteren.

De crisis onderstreept ook de noodzaak om de onnodige regeldruk te verlichten op een moment dat Europa zijn economie weer op gang wil brengen. In deze geest zal de Commissie in de komende weken het **platform Fit for Future** opzetten om belanghebbenden en alle bestuursniveaus te betrekken bij de vereenvoudiging en de modernisering van de EU-wetgeving.

In het eerste **jaarlijkse strategische prognoseverslag** zal rekening worden gehouden met de gevolgen van de volksgezondheids crisis voor belangrijke trends en beleidsreacties. In overeenstemming met het herstelplan voor Europa zal in het verslag bijzondere aandacht worden besteed aan de noodzaak voor de EU en haar lidstaten om haar weerbaarheid op het gebied van huidige en toekomstige systemische schokken, zoals de COVID-19-crisis, op te bouwen.

De standpunten van burgers, bedrijven en belanghebbenden zijn ook essentieel voor de kwaliteit van onze voorstellen. Door de crisis is het voor mensen echter moeilijker geworden om hun mening te geven. Daarom zal de Commissie de **openbare raadplegingen en feedbackmogelijkheden** uitbreiden voor initiatieven die in 2020 of begin volgend jaar moeten worden uitgevoerd. Waar mogelijk zal de raadplegingsperiode met maximaal 6 weken worden verlengd. Voor initiatieven die worden uitgesteld, zal in dit stadium geen openbare raadpleging worden gehouden, tenzij dat naar behoren gerechtvaardigd is.

4. CONCLUSIE

Dit aangepaste werkprogramma van de Commissie voor 2020 laat zien dat Europa vastbesloten is om zijn beloften na te komen en samen lessen te trekken uit deze crisis en de ervaring te integreren.

Via de voorstellen die vandaag in het kader van het herstelplan voor Europa zijn gedaan en de initiatieven die later dit jaar zullen worden voorgesteld in de intentieverklaring en in het werkprogramma van de Commissie voor 2021, toont Europa bovendien aan dat het klaar is om de koers uit te zetten naar een betere toekomst.

De Commissie is vastbesloten om samen met het Europees Parlement en de Raad te werken aan de uitvoering van het werkprogramma van de Commissie. Op deze manier zal de Commissie zich richten op het meenemen van de standpunten van burgers en het tot stand brengen van tastbare resultaten op het terrein om te bouwen aan een veerkrachtiger, duurzamer en eerlijker Europa.